

PARTNERS+PRÖPPER
DENKERS EN DOENERS VOOR DE PUBLIEKE ZAAK

Opbrengst
Raadswerkgroep
Teylingen
Herijking ISG – 5 juli 2022

Agenda: kaders stellen

20:00 – 20:15 Welkom en toelichting

20:15 – 20:45 Doel en reikwijdte

20:45 – 21:15 Inhoud- en proceskaders

21:15 – 21:45 Strategieën samenwerking

gemeente
TEYLINGEN

Doel en reikwijdte van kaders

- Wat willen we bereiken met het stellen van kaders?
- Wat is de reikwijdte van de kaders?

Wat te bereiken met het stellen van kaders voor de evaluatie?

De gemeenteraad van Teylingen ziet de evaluatie van de ISG als startpunt van een proces van beleidsherijking dat in gezamenlijkheid met de andere gemeenten zal moeten plaatsvinden. De gemeenteraad van Teylingen is bevoegd tot het vaststellen van een (nieuwe) ISG. Het is evident dat de gemeenteraad dan ook zijn kaderstellende rol wil invullen. De gemeenteraad wil dit op een proactieve wijze doen, in samenwerking met de andere raden. Dus niet achteraf wanneer een nieuwe ISG reeds is ontwikkeld door het college, maar vooraf al richting meegeven.

Reikwijdte

- De evaluatie moet **alle zeven onderdelen** van de ISG omvatten: een vitale greenport, een bedrijvige regio, een vitaal landschap, versterken recreatie en toerisme, een duurzaam en robuust watersysteem, een aantrekkelijke woonregio en een bereikbare regio.
- De evaluatie moet helder maken wie betrokken zijn in de realisatie van doelen op al deze zeven onderdelen en wat hun bijdrage is. **Alle relevante stakeholders** worden dus betrokken: (mede)overheden, uitvoeringsorganisaties en maatschappelijke partners.
- **Uitvoering door GOM:** de governance en uitvoering door GOM, op de werkvelden waarop deze zich richt, hoeft niet meer te worden geëvalueerd. Dat is reeds gedaan door de rekenkamercommissie Teylingen.
- **Maatschappelijke effectanalyse** richt zich op de zeven onderdelen van de ISG. Daarvan zijn vier onderdelen reeds geëvalueerd binnen Teylingen. Een quickscan voor andere gemeenten is op die onderdelen wellicht voldoende. Het gaat daarbij om gewenste maatschappelijke effecten en (ongewenste) maatschappelijke bijeffecten.

Inhoudelijke kaders: realisatie maatschappelijke opgaven

- Een evaluatie zal allereerst gericht moeten zijn om het in beeld krijgen van de mate waarin de maatschappelijke doelen uit de ISG zijn gerealiseerd. Het moet daarbij gaan om **zichtbare realisatie van maatschappelijke doelen.** Dus zichtbaar voor inwoners en bedrijven: wat merken zij concreet van de doelrealisatie?
- Een evaluatie moet zichtbaar maken in hoeverre **regionale doelen en lokale doelen** zich tot elkaar verhouden. Versterken of belemmeren deze elkaar en wat is de bijdrage van iedere gemeenten aan de regionale doelen?
- De evaluatie moet handvatten bieden hoe negatieve bijeffecten van beleid **om te buigen naar een positieve bijdrage aan beleidsdoelen.**
- Een evaluatie zal zicht moeten geven op de **inhoudelijke samenhang tussen de zeven onderdelen van de ISG maar ook met andere beleidsterreinen**. Denk bij het laatste aan visies/beleid dat de gemeenten hebben vastgesteld op het terrein van wonen, economie, mobiliteit, duurzaamheid, energietransitie, natuur en milieu et cetera. Versterken of bellemeren verschillende doelen elkaar? **Waar zitten de politieke keuzemogelijkheden?**
- Een evaluatie moet tevens zicht geven op de aansluiting van de ISG op **bovenregionaal, provinciaal en landelijk beleid.**

ISG als sturingsinstrument

- De evaluatie moet de werking van **ISG als stuurinstrument voor de raad en het college** beoordelen.
  - Hoe wordt gestuurd op de doelen van de zeven onderdelen van ISG?
  - Is er sprake van een integrale en samenhangende sturing of van verkokerd sturen?
  - Helpt de ISG de raad om vraagstukken in samenhang af te wegen?
  - Hoe worden regionale en lokale belangen afgewogen, is de ISG hierbij helpend of juist belemmerend?
  - Stimuleert de sturing met de ISG effectieve samenwerking tussen de vijf gemeenten of leidt het juist tot sturing enkel vanuit eigen lokale belangen die spelen?
- Biedt de ISG voldoende roer voor de raad om initiatieven uit de samenleving integraal af te kunnen wegen?
- Is de ISG van voldoende kwaliteit om de raad zijn controlerende rol in te laten vullen?
- Biedt de ISG voldoende een maatlat voor de raad om (wijzigingen) van bestemmingsplannen te beoordelen?

Financiering

De evaluatie zal zich moeten richten op de financiering van de uitvoering van de ISG.

- Welke financiële middelen zijn hiermee gemoeid?
- Wie levert deze financiële middelen?
- Welke alternatieve instrumenten zijn er voor de financiering? In het bijzonder met betrekking tot de financiering van uitvoering door GOM waar de uitvoering om doelen te realiseren wordt gefinancierd met uitgifte van bouwtitels voor GOM-woningen?

Proces van evaluatie

- Een **transparant evaluatie- en besluitvormingsproces** voor alle betrokkenen: raden, college en stakeholders uit de samenleving (agrariërs, inwoners en andere maatschappelijke partners et cetera.
- Een **uniform proces** voor alle vijf raden van de gemeenten.
- **Raden betrekken bij de presentaties van de bureaus** die inschrijven op de aanbesteding van de evaluatie.
- Formeren van een **regionale raadswerkgroep** bestaande uit vertegenwoordigers van de raden van alle vijf gemeenten.
- Benoem **(belangen)groepen** uit de samenleving en stimuleer interactie tussen deze groepen: geen verkokerde individuele stakeholders benadering.

Strategie voor samenwerking tussen raden

- Hoe kunnen de raden samenwerken en de regie houden?
- Wat is dan nog nodig, wanneer en wat is de eerste stap?
- Wat is de gewenste rol van de raadswerkgroep Teylingen?

De inzet van samenwerking

- Door samen te werken vergroten van (politieke) invloedsruimte via krachtenbundeling;
- Door samen te werken regionale doelen realiseren met oog voor lokale belangen;
- Door samen te werken komen vroegtijdig (politieke) lokale belangentegenstellingen op tafel en ontstaat ruimte om deze al in een vroeg stadium te beslechten;
- Samenwerking is vrijwillig: wie deel wil nemen is welkom!

Eerste schetsen vormen van samenwerking

- Langs de partijlijnen woordvoerders ISG selecteren;
- Regionale raadswerkgroep formeren als voorbereidend platform voor de eigen raad;
- Naar behoefte kunnen raden ook een lokale raadswerkgroep inrichten, afvaardiging van lokale raadswerkgroep naar regionale raadswerkgroep.

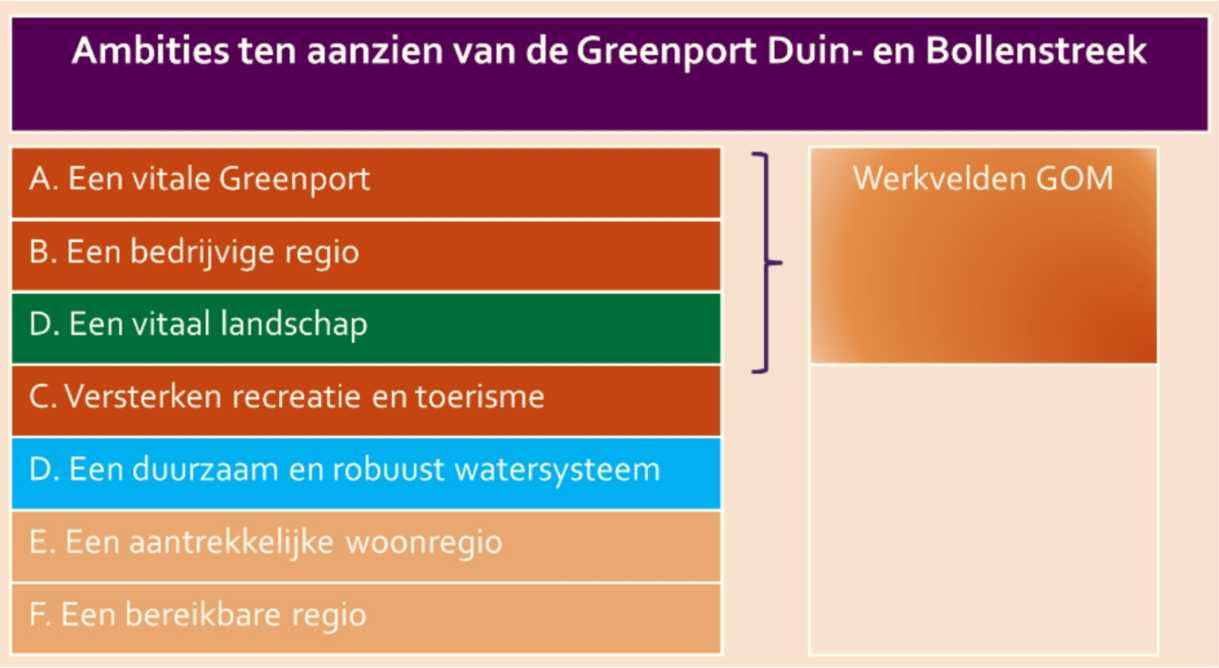
Vervolg?

Stap 1:
Bijschaven opbrengst eerste werksessie met raadswerkgroep over kaders (actie: Peter Struik)

Stap 2:
- Andere raden informeren over de door de raad van Teylingen opgestelde conceptkaders;
- Ruimte geven voor reactie op deze kaders;
- Uitnodiging tot samenwerking waarbij eerste agendapunt is in gesprek te gaan over de conceptkaders en vormgeving van een structurele samenwerkingsvorm raden.

Stap 3:
- Na zomerreces inrichten samenwerkingsvorm tussen de raden.

Toelichting op het onderzoek: wetenswaardigheden

Thema	Uitvoeringsdoel GOM	Maatstaf
Een vitale Greenport	Behouden 2.625 ha 1ste klas bollengrond;	2.625 ha 1ste klas bollengrond.
	Het ontwikkelen van het Greenhouse Park (Trappenberg-Kloosterschuur) ter versterking van de glastuinbouw.	
Een vitaal landschap	Tegengaan verrommeling ter verbetering van de kwaliteit van het landschap.	Geen voor verrommeling. Richtpunt is het in de ISG benoemde 'Landschapsperspectief'.
Een bedrijvige regio	Het ontwikkelen van het Bulb Trade Park (tevens van toepassing op het thema vitale Greenport).	

Toelichting op het onderzoek: conclusies en aanbevelingen

Kernconclusies

1. Effectiviteit ISG-beleid
2. Het ISG als beleidsinstrument voor de raad
3. Negatieve bijeffecten van de ISG
4. Actualiteit van de ISG
5. Doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid werkprocessen GOM

Aanbevelingen

1. Maak het ISG-beleid bestuurlijk hanteerbaar
2. Actualiseer het ISG-beleid en de uitvoering daarvan op basis van voortschrijdend inzicht en ontwikkelingen
3. Samenwerken is ook ‘Samen werken’: help elkaar met het doorbreken van impasses
4. Op twee punten van de risicobeheersing rondom de uitvoering GOM nog verbeteren

Waar staan we nu?

1 Onderzoek naar governance/sturing op GOM is afgerond (Rekenkamercommissie Teylingen)
2 Onderzoek naar effecten van ISG en uitvoering door GOM afgerond (Raad Teylingen)
3 Eerste dialoog met raden samenwerkenden gemeenten en lokale samenleving (Raad Teylingen)

4 De colleges hebben het voornemen de ISG te evalueren…, en nu?